

השבת של רבי נחמן מברסלב

כל מה שמתגדל ומתפאר שם הצדיק יותר מתגדל ומתפאר שם השם יתברך ביותר. (קל"מ ב"י, סז)

טוב להגיד ולשיר **נַחַם נַחֲמָן מְאוֹמֵן** לזכות לכל הישועות

שבת שופטים

תמים תהיה עם ה' אלקיך ... (יח"ג)

העולם הזה הוא מלא חסרונות, וכל הקולות שבעולם הם רק מהחסרונות, מה שכל אחד צועק על חסרונו. ועיקר החסרונות של העולם הזה הוא מחמת עצם התגברות התאוות והחכמות של הבל, שהם בחינת מותרות, בחינת ערלה. וכל מה שאלו המותרות מתגברין ביותר, אזי הוא רחוק מהשלמות ביותר והוא בחינת בעל מוס, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: "התהלך לפני והיה תמים" - שכל זמן שהערלה בך אתה בעל מוס לפני, שזה בחינת "כל המוסקי גורע", בחינת הקליפות שנקראין מותרות, ואז הוא מלא חסרונות וחסר לו בכל פעם יותר. וכשמעבירין הערלה, שהוא בחינת המותרות של תאוות עולם הזה וחכמותיו של הבל, אז דייקא נשלם החסרון ונקרא תמים, כי אז דייקא יכול לדבק עצמו בהשם יתברך, ששם כל השלמות.

* מי שרוצה שיהיו לו חיים בזה העולם, אי אפשר לו להשיג כי אם כשמסתפק במעוט בתכלית המעוט מזה העולם, כדי חיונו בצמצום, וגם זה המעוט יהיה כוונתו לשם שמים לבד ועל פי התורה הקדושה. וכל מה שמרחק עצמו מתאוות עולם הזה והבליו ומקשר עצמו להשם יתברך ולתורתו הקדושה, על ידי זה נתמעטין חסרונותיו וזוכה להכלל בבחינת שלמות, והעיקר על ידי שלמות האמונה הקדושה. (הלכות פריה ורביה - הלכה ג, אותיות לד לה לפי אוצר היראה - יראה ועבודה, אותיות קסט קע; ועין מילה, אות מה)

שמע ישראל, אתם קרבים

היום למלחמה ... (כ,ג)

דרשו רבותינו ז"ל: אפילו אין בכך זכות אלא מה שאתם אומרים בכל יום "שמע ישראל", אתם ראויים לנצח את אויביכם וכו'. כי כל המלחמות שבעולם מרמזין עיקר על מלחמת היצר הרע, כי אפילו המלחמות שיש לאדם בגשמיות עם שונאים ואויבים, הכל הוא בחינת מלחמות היצר הרע, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (סנהדרין מד): כשיש לאדם צרים למטה, כך יש לו צרים למעלה. ועל כן עיקר המלחמה הוא מלחמת היצר הרע.

וזה שהזהיר הכהן קדם שנכנסו למלחמת ה', לנצח את האויבים והסטרא אחרא שסביב הקדשה, סביב ארץ ישראל, שהם כלל כל השונאים, המונועים והמעכבים מדברים שבקדשה. וכשאדם נכנס להלחם עמהם, אזי הוא בסכנה גדולה חס ושלוש, כי מתעורר עליו כמה קטרוגים - חס ושלוש - ורוצים להפיל אותו מעבודתו לגמרי, חס ושלוש, וזהו עיקר המלחמה שצריך להתחזק לעמד על רגליו לבל יפול מעבודתו יתברך, חס ושלוש, ואז בודאי יזכה לנצחם ולשברם ולבטלם. אבל במה יהיה בטחונו חזק שלא יפול מעבודתו יתברך, חס ושלוש, העיקר הוא רק האמונה הקדושה, שכשהוא חזק בהאמונה הקדושה, בודאי אין לו להתירא משום מלחמה ושום נסיון שבעולם. וזהו שמע ישראל אתם קרבים היום למלחמה וכו', בזכות "שמע ישראל" לבד, היינו זכות וכח האמונה הקדושה, בזה לבד אתם יכולים להתקרב למלחמה בגשמיות וברוחניות, כי מאחר שאתם חזקים באמונתו יתברך, שוב אין לכם להתירא כלל משום מלחמה שבעולם.

וזהו: "אל ירך לבבכם אל תיראו ואל תערצו ואל תחפזו מפניהם". אל תיראו! משעטת סוסים ושפעת הקלגסים וקול הקרנות. היינו ענייני תכסיסי מלחמה שעושיין השונאים להפחיד ולאיים על שכנגדם, וכל הבחינות הללו יש במלחמת היצר הרע, והוא ידוע למי שהתחיל ליכנס קצת בעבודת ה' ובמלחמת היצר הרע, אפילו אדם פשוט לגמרי, כי דרך הבעל דבר והסטרא אחרא לאיים ולהפחיד על האדם מאד מאד ולהכביד עליו עבודתו יתברך מאד מאד, ומחמת זה נמנעו רבים מלהתחיל לכנס בעבודתו יתברך, מחמת האיומים והכבדות הללו וכיוצא בהם.

שיחות

וזה בחינת שעטת סוסים ושפעת הקלגסים וקול הקרנות וכו', אבל העיקר בעבודת ה' שלא יתפחד האדם כלל, וכמו שכתב רבנו ז"ל, שבעולם הזה האדם צריך לעבד על גשר צר מאד, והעיקר הוא שלא יתפחד האדם כלל. ועיקר ההתחזקות לעבד על הגשר צר בשלום בלי פחד הוא האמונה הקדושה כנ"ל, בחינת: שמע ישראל אתם קרבים היום למלחמה, בזכות שמע ישראל, היינו אמונה כנ"ל. ושוב 'אל ירך לבבכם אל תיראו ואל תערצו ואל תחפזו מפניהם כי ה' אלקיכם ההולך עמכם להושיע אתכם וכו'. וזהו "ה' לי לא אירא וכו'" (תהלים כז). כמו שכתוב: "ה' לי", דהיינו שאני מאמין בה' יתברך באמונה שלמה והי' עמדי תמיד, כי מלא כל הארץ כבודו, שוב "לא אירא מה יעשה לי אדם". כי מאחר שיש להאדם אמונה חזקה, בודאי ינצח כל המלחמות וסוף כל סוף אשוב לה' יתברך באמת, בחינת זאת אשיב אל לבי על כן אוחיל. (הלכות גלוה - הלכה ג, אות ט)

(מ"י ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

... אני מסרתי את נפשי להיות עם רבי

ישראל (קרדונר), כי אני הייתי לבד בלי כלים, אני לא עזבתי אותו פסיעה, איפה שהוא הלך, הלכנו ביחד, מטבריה לצפת, היה שיחה בפי הבריות "הנה ברסלב, הנה זוג ברסלב", זה היה סימן שהלכנו ביחד.

ורבי ישראל (קרדונר) היה לו ארבע שמות, ישראל הלפרין זה השם המשפחה, וגם כן באומן קראו אותו צ'יק, רבי ישראל צ'יק, צ'אקעין דפריילך שמחה כזו, שמחה גדולה, ובארץ ישראל קראו אותו בכל מקום, הוא היה גר בירושלים, אחר כך עבר מירושלים למירון, לצפת, בשביל כמה סיבות, הוא לא האריך ימים, הוא היה יכול להיות במירון, ואני בטבריה, ולא להכיר אחד את חברו, והשם יתברך סיבב סיבות, הביאו אותו לבית שלי, ונעשה מזה מה שנעשה, אין לי דיבורים ואין לי כוח, אלה דיבורים רוחניים, זה כולו רוחני, כולו נשמה, כולו אמת, והשם יתברך סיבב... טיגנו אותי מאד האבא והאימא והמשפחה וכל העולם, הייתי מטוגן מאד, אבל אני לא ידעתי מה זה, לא ידעתי מדוע, אם הייתי יודע אז, מה שאני רואה עכשיו, אבל ברוך השם, אני יודע את ערכי, אינני רוצה שהבנים שלי ישמעו מה שאני מדבר, הם חושבים שהאבא שלהם הוא גדול, אבל אני יודע האמת, היה קשה לי לקבל "תלמידי היקר", וגם כן "עליך אמרתי", בזמן שמצאתי את הפתק, היה זקנים אנשי שלומנו בירושלים, רב שלמה ווקסלר ועוד זקנים, נפתלי כהן ורב נתן בן רב פינחס ישעיה, הוא היה ברסלב, ברסלב אמת, לא סתם ברסלב.

אני הראיתי את הפתק לרב שלמה ווקסלר, והיה מרחק גדול, אני הייתי כלום, והוא היה בעל מוח גדול והיה לו כבוד גדול, הוא היה איש קדוש, אני חייתי אצלו, ראיתי איך שהוא אוכל, אז אני היה לי, ואני היה לי פלא, איך הוא חי? איך הוא נמצא בעולם? איך הוא חי? איך יש לו קיום? ראיתי איך הוא אוכל בקדושה כזו, לא רגיל כמו שאנחנו אוכלים, אבל אף-על-פי-כן, הוא היה מגרמניה ושמה, הם עקשנים בדעתם ואי אפשר לשנות אותם, אבל יכולים לטעות, הוא לא נסע לרבנו, היה לו כסף, הוא היה יכול לנסוע, אבל הוא היה למדן גדול, הוא היה בקי וחכם בתורה והוא החליט דין תורה שאסור לצאת מארץ ישראל. אבל יש עניינים, כתוב בפירוש, אם יש לו מחוץ לארץ רבי מובהק יותר מארץ ישראל, יכול ... אבל אני הייתי ביחד אתו, ואני ידעתי שיש לו חיסרון, אבל אי אפשר להוציא אותו מזה, אני יושב אתו ביחד ומדבר אתו מה שהבנתי שלא צריכים לקבל, אז לא היה שום ערך, לא קיבלתי...

... אפילו אחורה אין לו פשוטה
אני יכול לעצור ...

לזכרון נצח מוריעו ר' ישראל בער אודסר בן ר' אייזיק שלמה, זצ"ל

© ... בתוך כך הלכתי אנה ואנה, וזכרתי: הלא הסתלקות הצדיק הני"ל מרמז בתורתו הקדושה, שגילה בליל שבת קודש, כי הזכיר שם מעניין הסתלקות והעלמת הפאר וכו', וכבר ידענו אצלו שהצדיק הני"ל נקרא אצלו פאר, וגם דייקא בלילה הזאת שמעתי מפיו הקדוש שמהתורה שלו יכולין לידע עתידות, מכל-שכן שיכולין למצא בה מה שכבר נעשה בעולם כני"ל,

ותכף נתחזק בדעתי שהדבר אמת, והלכתי ודברתי עם חברי רבי נפתלי, ותכף הקדים עצמו, ואמר: בוודאי מבאר הסתלקותו בתורתו של רבנו בליל שבת זה, ואז ראינו נפלאות השם, איך תורתו הקדושה כלולה מכל מה שנעשה בעולם, וכן ראינו כמה פעמים, אבל אף על פי כן נזהרנו ללנו שלא לגלות לרבנו זכרונו לברכה בפה בפירוש, אף על פי שידענו שיודע על-פי רוח קדש, אף על פי כן הדבור עושה רושם.

אחר-כך בליל שבת קודש בפרשת נח ועדיין לא הודיעו לו הסתלקותו של הצדיק הני"ל, ואז בליל שבת קודש השני הני"ל, ענה ואמר איזה סדרא קורין בשבת זה, והשבנו: פרשת נח. ענה ואמר: אתחיל לומר תורה בכל שבת! והתחיל ואמר בראשית הוא הספד על נח שהוא הצדיק וכו' כמו שנדפס בסימן הני"ל, ואז זלגו עיניו דמעות וכל העומדים עליו הורידו דמעות מחמת שכבר ידעו בלם מהסתלקות הצדיק הני"ל, ואחר כך נמשך עוד איזה זמן ולא הודיעו לו בפירוש, עד שקרא לאיש אחד וצוה עליו שיספר לו מהסתלקות הצדיק הני"ל, והשיב לו: הלא אמרו שעדיין אינכם יודעים בזה, וכל בני הבית הזהירו אותי הרבה שלא לגלות לכם. ענה ואמר, וכי לא אדע הלא כבר יודעין מזה בארץ ישראל, והאריך אז בשיחה מגודל השבר המר של העולם שנסתלק מהם פאר הדור צדיק קדוש ונורא כזה זכותו יגן עלינו, ואחר כך נודע לי שבאותו הלילה שהבאתי לפניו התורה מעניין מחרת יום הכפורים שנקרא שם ה' אז נסתלק הצדיק הני"ל, כי התורה היא היא מקשרת ומקשרת עם התורה בראשית הסמוכה אחריו, כמבאר למעיין שם, ואז ראינו והבנתי נפלאות השם, איך הכל גלוי לפניו והכל מבאר בתורתו, ואי אפשר לבאר בכתב כל מה שעבר בזה, ויש בזה עוד דברים בגו, כי באמת עיקר ההספד הני"ל הנאמר בהתורה בראשית הני"ל נאמר על עצמו וכו', אך נסמך על הסתלקות הצדיק הני"ל כדרכו הנפלא בכל התורות שכולל דברים הרבה בלי שיעור בתורה אחת וכו' אך כל זה אי אפשר לבאר בכתב.

אמר רבי ישראל אודסר, זצ"ל:

יבוא זמן שיגיע
הציון של רבנו הקדוש לארץ,
אבל כל זמן שלא נעשה,
צריכין לנסוע לאומן על ראש השנה !!
(שבת שובה תשנ"ד)

אומן ראש השנה - גילוי דעת

ועצומה ובדקות נפלא ועצום לשמך הגדול והקדוש. עד שאזכה להמשיך הקדשה של שבת קדש על כל ששת ימי החל, עד שכל ששת ימי המעשה יהיו טהורים וקדושים בקדשת שבת קדש. ואזכה להכניע ולבטל זְהַמַּת הנחש מכל הל"ט [השלושים ותשע] מלאכות של ימי החל, עד שכל הל"ט [השלושים ותשע] מלאכות וכל העסקים והמסא ומתן שלי, יהיו

מזדככים בקדשה ובטהרה גדולה בקדשת שבת קדש.

ותזכני שאזכור את השבת תמיד ולהכין מנה יפה לשבת מאחד בשבת, כמו שכתוב, "זכור את יום השבת לקדשו", וזכרהו מאחד בשבת. ואזכה לקיים מקרא שכתוב, "אם תשיב משבת רגלך עשות חפצך ביום קדשי וקראת לשבת ענג לקדשו ה' מְקַבֵּד וכבדתו מעשות דרכיך ממצוא חפצך ודבר דבר, אז תתענג על ה' והרכבתיך על במתי ארץ והאכלתיך נחלת יעקב אביך כי פי ה' דברי". מלא רחמים חומל דלים, צור ישראל וקדושו. קומה בעזרתנו ומלא משאלותינו ברחמים, וזכנו להיות דבוקים בך תמיד בכל עת באמת ובאמונה שלמה בקדשה ובטהרה גדולה כרצונך הטוב באמת, ויקים בנו מקרא שכתוב, ואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים כלכם היום. אמן נצח סלה ועד: (לקוטי תפילות א' – מתוך תפילה לח)

מכתב

(ספר אפי הנחל א' – מכתב ס"ג)

ב"ה, כ"ו אייר תשכ"ב, תל אביב.

לבי יקירי, שזכה לטעם נעימת האמת הברור והזך והתעורר באש הבורר בלבו, והלהיב את נשמתו ומחשבתו לחשב מחשבות עמקות ועצות ותחבולות רבות להגדיל ולפרסם את שם הצדיק האמת הממשיך עלינו אורו של משיח, ומשבר ומבטל בביטול גמור הטינופות וזְהַמַּת המינות ואמונות כזביות המחשיכים עיני ישראל, ומעלימים ומסתירים אור הצדיק האמת ומפרידים הרגליים מן הראש, היינו שעושים פירוד בין כלל ישראל שהם בחינת רגלין, ובין הצדיק שהוא הראש, ראש בני ישראל, שעל-ידי זה נתגבר חכמת הפילוסופיא בעולם ונתרבו ספרי מינות וכפירות שמטילים שנאה ואיבה בין ישראל לאביהם שבשמים. שלום וחיים וכל טוב.

בעצם שפלותנו בדור היתום הזה, שגברה ההסתרה שבתוך הסתרה עד אין קץ, ובגדל עמק תכלית תכלית הירידה בכפירות

ואמונות כזביות, וְכִלְנו כצאן תעינו עד שבאנו אצל הקצה והסוף של ישראל, שישאל עומדים במקום שגבול ישראל כלה, ששם מסיים קדשת ישראל, שממש ולהלאה אין מתפשט קדשת ישראל, אף-על-פי כן אסור להרהר אחר מדותיו יתברך כי "מאד עמקו מחשבותיו", כי כבר הקדים ונתן לנו הצדיק שהוא יגמור הכל כרצונו ויביא הכל אל התכלית הטוב האמתי הנצח. ואף-על-פי ש"מקולות מים רבים אדירים משברי ים", אף-על-פי כן "אדיר במרום ה'". כי אף-על-פי שהמים רבים אדירים משברי ים ומתגברים על כל אדם כל-כך, אף-על-פי כן מְגַלֵּם אדיר במרום ה', וכבר חמל ה' יתברך על עולמו ובאהבתו ובחמלתו הקדים ונתן לנו את הצדיק שהוא בבחינת משה, שמעורר אותנו בכל עת לשוב לה' יתברך איך שהוא, אפילו אם עבר על כל התורה אלפים פעמים, כי רבים רחמיו מאד ויש תקוה לכל, תמיד, כל ימי חייו.

עבדו ואוהבו הנאמן, הקשור תמיד במחי ולבי, ומתפלל על שלומי ועל ישועתי בזה ובבא. ישראל דב אודעסר

אומן, אומן, ראש השנה

אמר רבנו ז"ל:

הראש השנה שלי עולה על הכל!
ופלא אצלי, מאחר שהמקורבים שלי
מאמינים לי, למה לא יזהרו כל
האנשים המקורבים אלי, שיהיו כולם
על ראש השנה, איש לא יעדר?
כי כל עניין שלי הוא
רק ראש השנה!

והזהיר לעשות כרוז, שכל מי שסר
אל משמעתו ומקורב אליו, יהיה על
ראש השנה אצלו. לא יחסר איש וכן
הוא נוהג לדורות: הראש השנה שלי,
הוא חידוש גדול, וה' יתברך יודע
שאין הדבר הזה בירושה מאבותי.
רק ה' יתברך נתן לי זאת במתנה,
שאני יודע מהו ראש השנה.

לא מבטיח, אתם כולכם בודאי תלויין
בראש השנה שלי, אלא אפילו

כל העולם כולו

תלוי בראש השנה שלי!

עצות ותפילות

(לקוטי עצות – מועדי ה' שבת, ד)

צריך כל אדם להמשיך קדשת שבת לקדש ימי החל. ולפי הקדשה שמקדש ימי החל כן נדחה זְהַמַּת הנחש, קץ כל בשר, רוח סערה, ועל-ידי-זה עולה הדבור (לקוטי מוהר"ן א', ל"ח).

... ותזכני ברחמיך לקבל שבתות בקדשה גדולה ובשמחה וחדוה רבה, בגילה רינה דיצה וחדוה אהבה ואחווה ושלום ורעות ושלום גדול. ותעזרני ברחמיך הרבים לשמור את השבת כהלכותו, ותצילני בשבת קדש מכל מכשול הל"ט [השלושים ותשעה] אבות מלאכות ומתולדותיהם ומכל השבותים דרבנן, ויהיה אז בעיניי כאילו כל מלאכתי עשויה, ולא אהרהר אז אחר שום מלאכה ועסק ומסא ומתן, ולא בשום חפצי חל כלל.

ואזכה לקדש את דבורי בשבת קדש בקדשה יתרה ועצומה, ולא יהיה דבורי של שבת כדבורי של חל, ולא יצא מפיו שום דבור בטל בשבת קדש. ותעזרני ותזכני לקדש את השבת בכל מיני קדשות, ולכבדו בכל מיני כבוד ועז ופאר, במאכל ומשתה וכסות נקי, ובדירה נאה וכלים נאים בגשמיות, ובדירה נאה וכלים נאים בלבי ואבריי, ובשיר ושבח ורנן וזמרה בשמחה וחדוה גדולה, ביראה ואהבה רבה